

MARIE VAREILLOVÁ

Rozčarované

**Nevěří na prince,
ale ve vlastní sílu a v přátelství.**

Zmizení patnáctileté Sarah z městečka u kanálu La Manche skončilo před lety uvězněním hlavního podezřelého a spoustou dohadů.

Po dvaceti letech se novinářka Fanny vrací na místo tragédie, která poznamenala její mládí, aby o událostech napsala sérii článků. Jenže do rozkrývání dávného případu nemá zrovna chuť. Navíc stopy udivují, matou i berou dech... Za zmizením Sarah je totiž víc než jeden příběh. Kromě jiného i tajemství party dívek a složitá pavučina jejich vztahů. Román *Rozčarované* vypráví o přátelství a solidaritě, které jako jediné dokážou ve chvíli opravdové nouze splétat záchrannou síť.

Marie Varellaiová, jedna z nejoblíbenějších francouzských autorek, s jemností a skutečným smyslem pro napětí obnažuje niterný mechanismus ženského přátelství v podmanivém, emocemi nabitým románu o dospívání a síle žen a jejich schopnosti držet spolu.

„Jde o příběh hlubokého přátelství. Skutečného, nezlomného. Takového, na které se nezapomíná. ... Je to zároveň temný příběh, příběh tajemství, nevyřčených slov, rozepří...“

„Zcela návykový román, ten příběh jsem si zamilovala od začátku do konce. Hlavní postavy upoutají svou silou i svými slabostmi.“

– čtenářské ohlasy

Rozčarované

Marie Vareilleová

ROZČAROVANÉ

Přeložila Hana Davidová



metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Désenchantées © Charleston, une marque des Éditions Leduc, 2022
Published by arrangement with Lester Literary Agency & Associates
Translation © Hana Davidová, 2024
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-852-5 (ePub)

ISBN 978-80-7625-851-8 (pdf)

ISBN 978-80-7625-344-5 (print)

*Všem mým kamarádkám za to,
že tu byly a po celý čas mě podporovaly, a to zejména:*

*Dianě, která prozářila mé dětství
svou nevšední fantazií, bezbřehou představivostí
a neodolatelným smyslem pro humor.*

*A Paulině, která mi volá každé úterý,
posílá ty nejkrásnější narozeninové maily
a na kterou je vždycky naprosté spolehnutí.*

*„Ten, kdo již není tvým přítelem, jím nikdy nebyl.“
Aristoteles*

*„Nikdy nevíte, jak silní jste,
dokud vaší jedinou možností není zůstat silný.“
Bob Marley*

SARAH

Ti, co vykládají, že před smrtí ti před očima proběhne celý tvůj život, zjevně ještě nikdy neumřeli. Mně před očima probíhají jen korkové díly stropního podhledu, mdlá světla zářivek a siluety v pláštích, které mě o překot tlačí k výtahu a vykřikují přitom slova, kterým nerozumím. Žádné vzpomínky už nemám. Člověk si minulost nevybaví, když před ním není budoucnost. Ráda bych ty probíhající vzpomínky viděla, to mi věř, už jen abych získala ještě nějaký čas s tebou. Ráda bych znovu viděla své dětství ubíhající na plátně, v sépiové, s praskáním a trhaně, jako by film mého života natočili v roce 1930. Jmenoval by se „Sařiny vzpomínky, příběh jedné lži“. Přineste popcorn, zhasněte v sále.

Ale ne. Nic. Zastavený mozek. Děs. Žádný obraz. Platí jediné: teď. Přítomný okamžik. Poprvé v životě tenhle pojem opravdu chápu. Udíveně sleduju, jak mi ten okamžik uniká mezi prsty, každou vteřinu jedno zrno písku, jedna kapka slané vody. Drahocenný, nepolapitelný kousek oceánu. Pár minut budoucnosti je tedy to jediné, co mi zbývá. A ty se nikdy nedozvíš pravdu. Mou pravdu.

Nástup do výtahu.

Stanu se zprávou v novinách. Můžu si myslet, že je to můj osud. Bude se o mně povídat u večere, mezi sýrem a dezertem. „Pamatuješ na Sarah?“ Mráz, který přeběhne po zádech mým známým, to budu já. Špatná vzpomínka. Nepříjemný, ale jasný důkaz, že se to nemusí stát jen druhým.

Výstup z výtahu. Zvracím na růžový nemocniční úbor.

Nikdy jsem nezažila opravdový strach. Až do téhle chvíle.

One. Two. Three. Moje tělo přehozené na operační stůl. Pytel špinavého prádla. Už teď mrtvoala.

Nikdy jsem nezažila opravdovou bolest. Až do téhle chvíle.

Dorazte mě. Ať už je po všem. Být mrtvá nemůže být horší než tohle.

Vzdálené hlasy se slévají. V zádech cítím chladný kov. Slyším racky, burácení vln. Mám vlhkou, slanou kůži.

Mezi prsty mi propadá poslední zrnko písku. Poslední vzpomínka na tebe.

The end.

Radši bych umřela ve svém rodném jazyce.

STRANA A:
ROZČAROVANĚ

Pracovní dokument Případ Sarah Leroyové – rok 1992

Za to, co se stalo Sarah Leroyové, neseme všechny odpovědnost. Já na tom také měla svůj podíl, i když mi trvalo celých dvacet let, než jsem pochopila a přijala roli, kterou jsem v tomhle příběhu sehrála. Neprozradím vám, kdo jsem. To není mým cílem, rozhodně nechci, aby si někdo domýšlel, že pravdu vynáším na světlo proto, abych se očistila, svalila vinu na druhé nebo se prostě zviditelnila. Mám za to, že pravda musí být někde zaznamenaná. Pro nás, pro Sarah a snad i pro vás. Abychom konečně, i když nedojdeme odpuštění, dokázaly žít s tím, co jsme udělaly.

V té době, ačkoli si všichni budou myslet opak, jsme měly morálku. Nebyla to zrovna morálka, která by nám bránila lhát policii, rodině, dokonce i sobě samým. Byla to morálka, kterou si člověk osvojí, když mu je patnáct a ještě není smířený s tím, že na tomhle světě není žádná spravedlnost. A právě ve jménu téhle morálky vám dnes píšu, dvacet let po oněch událostech.

Fotografie, která tyto stránky doplňuje, byla pořízena několik dní před zmizením Sarah Leroyové. Zleva doprava můžete vidět Angélique, která, bůh sám ví, v sobě neměla nic andělského, Morgane,

kteřou bychom dnes označili za „mimořádně nadanou“, Jasmine, v novinách a policejní zprávě blahosklonně nazývanou „dcera posluhovačky“, a Sarah Leroyovou. Pokud jste posledních dvacet let nestrávili zamrzlí v iglú někde v Grónsku, pak je zcela jistě zbytečné vám Sarah Leroyovou představovat.

Vím, že byste rádi věděli, kdo jsem, na tom ale ve skutečnosti vůbec nezáleží. My jsme totiž jedna entita, jsme „Rozčarované“. Tak jako má v gramatice stejně jako v životě mužský rod přednost před ženským, v našem příběhu „my“ vždycky stálo výš než „já“, a proto si také dovoluji psát jménem nás všech.

Nikdo nemůže očekávat, že by si ještě dneska někdo spolehlivě pamatoval, co se dělo toho léta, kdy Sarah Leroyová zmizela. Pokud jde o mě, já minulý týden snesla z půdy stoh kroužkových sešitů, do kterých jsem si psala svůj osobní deník, což bylo cvičení, jemuž jsem se věnovala téměř denně od šesté třídy až do konce studií. Znovu jsem si pročetla všechno, co se vztahuje k období, které se nás teď týká.

Vezměme to ale od začátku.

Sarah Leroyová se s Angélique nepotkala poprvé až ve stejné třídě na střední škole Victora Huga. A nebylo to tak, že se na první pohled přirozeně nesnášely, protože byly „ve všem jiné“, jak tvrdila média, když Angélique zadržela policie. Angélique a Sarah se poprvé setkaly na hřbitově, když jim bylo sedm nebo osm let. A bezpochyby by se nikdy tak nesblížily, kdyby k jejich prvnímu setkání došlo za jiných okolností. Je pravda, že neměly nic společného. Tím mám na mysli, že Sarah byla buržoazní dcerka, zatímco rodiče Angélique vězeli po krk v dluhách. Nicméně hřbitovy jsou neutrální území, které vzbuzuje v lidech empatii, proto také mohly při jejich seznámení jít všechny předsudky stranou. Sarah měla na rozdíl od Angélique pádný důvod být toho dne na hřbitově v Bouville-sur-Mer: probíhal tam pohřeb její matky. Zato Angélique tam byla, protože, teď cítuji, „miluje hřbitovy“.

Já osobně bych takové hobby považovala za znepokojující, ale Sarah se tím nijak nezatežovala.

Sarah právě prodělávala fázi zármutku, které se říká popírání. Každé ráno se probouzela přesvědčená, že to byl jen zlý sen, a divila se, proč ji budí ostré zvonění budíku, a ne matčino vřelé objetí. Její otec Bernard Leroy ji musel nervově zhroucenou dotáhnout na pohřeb. Vzlykala tak hlasitě, že nebylo slyšet kněze. Babička ji rezignovaně vyvedla z kostela a Sarah hned zmizela. Kroky ji bezděky zavedly na hřbitov. Pokud jste nikdy nebyli v Bouville-sur-Mer, tak ten hřbitov tam pořád je. Nachází se na bílém útesu, který spadá rovnou do vod La Manche, nedaleko mysu Gris-Nez. Za pěkného počasí je vidět až do Anglie.

Angélique seděla se zkříženýma nohama na náhrobku vedle honosné, mechem porostlé hrobky a na sobě měla žlutý pršiplášť, který jí byl příliš velký. První, co Sarah vůči Angélique pocítila, byla palčivá závist, něco jako rána pěstí do břicha, když si představila, že matka téhle holky na ni určitě volala, ať se pořádně oblékne, než vyrazí ven. Někteří ještě měli milující mámu, která se starala, aby nedostali zápal plic. Sarah ji neměla. Život byl děsně nespravedlivý. Brzy ale zjistila, že Angéličini rodiče nejsou z těch, kteří by se zabývali podružnostmi jako zápal plic. Jenže v tu chvíli jí pršiplášť dospělé velikosti připadal jako symbol nesmírné lásky, o kterou sama už přišla. Příval slz zesílil. Ve vzteku mrskla kamínkem směrem k té neznámé, která ani netušila, jaké má štěstí. Angélique se otočila a věnovala vzlykající Sarah dlouhý pohled. Pak se zvedla z náhrobku, přišla blíž, objala ji a pevně stiskla. Voněla mořem a horkou čokoládou. Sarah cítila, jak se jí zklidňuje dech. Dlouho pak zůstala v náruči té holky, kterou nikdy předtím neviděla a která přesto byla prvním člověkem, jenž jí poskytl alespoň nějakou útěchu.

„Kdo ti umřel?“ zeptala se Angélique a přelétla pohledem její černé šaty a punčocháče.

„Máma,“ zašeptala Sarah.

„To je mi líto.“

Zavládlo ticho, pak ze sebe Sarah mezi dvěma vzlyky vysoukala:

„Víš, která žena jako první přeplavala La Manche?“

Angélique zavrtěla hlavou. Netušila, jakou to má souvislost.

„Gertrude Caroline Ederleová v roce 1926. Byla to Američanka. Startovala z mysu Gris-Nez a do Doveru doplavala za čtrnáct hodin a třicet jedna minut. Tehdejší mužskej světovej rekord překonala o hodinu padesát devět. Vyprávěla mi to máma. Věděla spoustu zajímavějších věcí.“

I když se ta informace Angélique nezdála bůhvíjak poutavá, pokývala hlavou, ta kulturní osvěta, vzhledem k okolnostem dost zvláštní i zbytečná, na ni ale zapůsobila. Vzala Sarah za ruku a se vsí vážností se na ni zadívala.

„Je mi to líto, život je opravdu krutej, hlavně k holkám. Jediný řešení je solidarita, to mi říkala Fanny.“

„A kdo je Fanny?“

„Moje starší sestra.“

Sarah neměla nejmenší tušení, co slovo „solidarita“ znamená, ale znělo jako tóny hudby, jako stupnice plná naděje, kterou v těchhle těžkých chvílích tolik potřebovala, a tak se Angélique zeptala: „Šla bys se mnou na pohřeb?“

„No jasně!“ vyhrkla Angélique, jako by jí právě někdo pozval na zmrzlinu.

Angélique byla nadšená z představy, že by snad mohla na vlastní oči vidět někoho mrtvého. A tak se obě šly postavit k čerstvě vykopané jámě připravené na rakev. V tichosti čekaly. Angélique občas utřela Sarah slzy umouněným papírovým kapesníčkem, který našla v kapse svého příšláště. Pak už se rozezněly zvony a šedivý průvod členů rodiny, který se vydal za rakuvi, vešel jako hejno truchlivých havranů na hřbitov.

„To je děsně smutný, půjčím ti walkmana,“ zašeptala Angélique, „ukradla jsem ho sestře.“

Ani nečekala na odpověď, nasadila své nové kamarádce na uši sluchátka a vytočila hlasitost na doraz.

A tak to všechno začalo: Angélique navlečená v pršiplášti žlutém jako slunce, který jí padal až na paty, drží za ruku žalem ochromenou Sarah, a to vše za zvuků písničky *Smyslnost* od Axelle Redové.